

Виходить у Львові
по два (крім неділь
пр. кат. свят) з 5-ї
години по полудня.

Редація і
Адміністрація: уряди
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
вертають ся лиш за
окреме жадане і за вло-
женом оплати поштової.

Рекламациі
невипечатані візьми від-
дати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата
у Львові в агенції
дзвеників пасаж Гавс-
мана ч. 9 і в п. к. Ста-
роствах на провінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року „ 3-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ — 40

Поодинокє число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ — 90

Поодинокє число 6 с.

Додаток до „Газети Львівскої“.

Вісті політичні.

Царські маневри. — Че-ко-угорське зближенє. — Частичке розоруженє Англії. — З Валлану.

Є. В. Цісар, як ми вже свого часу доносили, буде в часі від 12 до 15 с. м. на маневрах, які відбудуть ся на суші і мори в Дальматії. Вимарш військ на ті маневри розпочне ся вже дня 4 с. м. Війська будуть веідати на кораблі в місцевости Валає де Греко. Дня 13 і 14 вересня відбудуть ся сполучені маневри сухопутних військ з фльоетою. Дня 16 с. м. має Монарх відвідати Загреб, звідки поверне до Відня.

В останніх часах появили ся з ріжних часок поголоски про чесько-мадярський союз. В дійсности союз Мадярів і Чехів показав ся з самого початку дуже неімовірним і тепер потверджують той погляд відголоси мадярської та чеської преси, котрі відкидають гадку такого союзу, а єими днями появил ся і урядовий комунікат виконуючого молодочеського сторонництва, котрий осуджує також згаданий союз. Комунікат звучить: Від р. 1867 підпирала мадярська політика німецькі правительства в Австрії. Угорскі впливи звалили угоду Гогенварта, а також пізнійше, кілька разів шло о те,

аби Чехам признати справедливість Мадяри все ставали по стороні Німців. Була то політика на скрізь самолюбна, бо вдоволенє чеських жадань було би скріпило австрійську половину монархії і спинило поступи мадярства як в політиці так і в економічних відносинах.

То було також причиною, длячого не могло прийти до союзу межі Чехами і Мадярами, помімо, що такий союз був би історично оправданий, а потрібний і природний з етнографічних взглядів. Другу причину становлять національні відносини на Угорщині, іменно же відносини до Словаків, котрі безперечно суть частію чеського народа і котрих нечуваннї гнет із сторони Мадярів мусять викликати і в нас огірчення. Ми не противники згоди з Мадярами, але мусямо насамперед сказати на то, що така згода муєла би дати заключити ся в рами реальної політики, повинна містити только означені для теперішного часу необхідні права і обовязки обох сторін і що не могла би з мадярської сторони кіпчати ся на виявлюваню нам симпатії. Мусямо взагалі зірвати з політикою чувств і коли агітація для чесько-німецького зближенєя має видати овочі, то було би кінечним, аби она вела ся покликаними до того представителями обох народів, щоб точно могли бути означені границі і задачі взаїмних прислуг, а перед уєім становище

обох сторін супротив існуючих політичних питань. Отже закон чеський загал виповість в тій справі свою гадку, повинні політичні круги обох сторін єовієство розглянути справу і рішити, чи можливо вже нині працювати для здійсненя тої ідеї.

Частинне англійське розоруженє довело до спорю межі центральним інспектором сухопутної армії, рідним братом короля Едварда VII, князем Коннат, а адвокатом Гальданом, який тепер має теку міністерства війни. Князь Коннат вніє свою димісію, подаючи за причину, що супротив обкросеня військового бюджету неможлива річ при помочи таких дрібних грошевих средств удержати армію в боевій готовости. Король Едвард, довідавшись про ту постанову свого брата, скористав з нагоди, що в Марієнбаді перебував також президент англійського кабінету Камбелъ Баннерман і візав до себе з Лондона Гальдана, щоб разом з ним і начальником правительства відбути конференцію. Вислід наради, яка відбула ся дня 27 м. м. поки що незвістний, а рішенє прийме міністер війни доперва по виданю гадки комісією чотирох генералів, яка єму придана до боку для правленя військовими справами. Чи гадка єї комісії випадє в користь обмеженя військового бюджету, належить сумнівати ся. І так королівський брат лишить ся правдоподібно на сво-

6) **Чиле**
єго жителі і єго богатства.
Після Л. Даранського, дра Д. Діля, Е. Кона і др. зладив К. Вербенко.
(Дальше).

Дорогу з Вальпараїзо до Сантіяго вже знаємо; она нині ціла звищена. Давнійше приїждило ся єєю велізничею на головний дворець а звідси за пів години можна було зайхати кінним трамваем або фіякром до середини міста. Сантіяго єсть одним із найкрасніших, найлюбійших і найвеселійших міст в єввіті, котрим не повітила би ся певно й Європа. Далєко поза містом довкола піднимають ся гори, але єго лежить в прекрасній, широкій і урожайній долині над рікою Мапучо, що пливе від півночи поїд місто. Ціла тоя долина покрита буйною зелєнню, в помежи котрої місцями піднимають ся ґрупи льомбардських тополей. Се положєнє міста єсть причиною, що хоч оно лежить на 560 метрів високо понад уровенєм моря, то все-таки літом тут значно горячіїше як у Вальпараїзі, а ріка, що з весною несе дуже багато води, літом майже зовєсім висихає.

Ціле Сантіяго поділенє на правильні квартали, забудовані одноповерховими домами з т. зв. порожньої цегли, але в останніх часах виставлено тут вже й багато масивних домів навіть на 3 поверхи. Палати і хати в Сантіяго

поперемішувані з собою, але загальний характер міста вказує, що тут не лиш столиця краю але й місце осідку численної аристократії. Фасадні домів навіть і ліших тут так само поєдинчі як і в Лондоні, але за то внутрішні подвіря показують вєлку можливу вигоду. Та й публичні доми тут величавійші як в інших містах американських і нагадують подібні європейські. До найзаметніїших належать: Монеда, будинок, що має 115 метрів вадовж а 150 метрів в глєбш, в котрім містять ся монетарня, помешканє президента, міністерства, головна каса державна і інші уряди. Палата конгрєсова, новий величавий будинок з присєйком на коринтійських мармурових стовпах, виставлений 1897 р. на місце погорівшого старого з 1858 р. Тут містять ся сенат і палата послів. Члїїці хвалять ся тим, що єей будинок, крім великих ґобелїнових ковєрів іспанської роботи, котрими вкриті помєсти обох палат, зроблений почавши від сирого каменя аж до послїдньої дощинки з домашнього материялу і домашніми промисловцями. Дуже красна і величава єсть також катедральна церков, побудована на місци давної, котра згоріла в 1863 р., а в котрій згинуло тоді в страшний спосіб околом 2000 людї. З 20 церков, які знаходять ся в місті, заметна ще крім катедрі церков Реколта Домїніка на передмієтї Чімба зі стовпами з білого мрамору. До красних будиноків належать дальше палата архієпископа, ратуш і палата інтенданта, нарєчєнє ще й головна торговица, Пляца де Абастос, з критими галями торговими довкола площі, а також і мієка рїзниця.

Майже в самїй середині міста піднимає ся

висока на 100 метрів гора з вулканічного каменя, звапа Санта Луїсія. Она обведена сподом високим муром, понад котрим піднимають ся террасуваті городи і царки. Штучно пороблені башти і якієсь розвалини наєслїують давні лицарські замки, крізь зелєнь дерев білють ся єїльські хатки і мармурові памятники а від полудневої сторони недалєко малой церковці з високою вежею стоїть масивний літній театр. На єїї горі, закїм ще Іспанцї здобули Чиле, приносили Араканци жертву своїм богам, мали тут жертвенники, на котрих палили людий. На то вказує індіанська назва гори „ґуєлен“ що значить „скала страданя“. Сю гору укріпив був вже Педро де Вальдівія в 1541 р., котрий при єї сподї побудував був в єсть патрона Іспанії місто Сантіяго де ля Нуєва Естремадура, а котрого в 13 літ пізнійше убили були Араканци. Скалиста гора єслужила ще й пізнійше за кріпость, аж в шієдесяті роках минушого столїтя зробив з неї тодішний бурмієтр Вікунія Макєнна ту окрасу міста, котрою жителі Сантіяго тепер справедливо гордять ся. З тої гори представляє ся величавий вид на ціле місто і єго охрєстність: недалєко від міста видко найвисше пасмо Андів, котре білєє ся через дєсяті місяців в році, а лиш через два прочі найдалїїші і найвисші вершки тих гір суть ще вкриті льдами і снігами; сподом гори в долині видко доми міста, в котрім живе звиє 250.000 людї ріжних народностей: крім Члїїців ще й Німці, Англіїці, Французи, Італїянцї, Американцї з півночи, можна побачити иноді й Іспанців а навіть Хіпців, лиш мурынїв тут зовєсім нема.

Почавши від згаданой вже гори єєв. Лукії

О Г О Л О Ш Е Н Я .

Сьвіжий Мід

десеровий кураційний найлучший, твсрдий або пливний, (патока) в власних пасік 5 клг. 6 К 60 сот. оплатно.

Коріневич, ем. учит.
Іванчани п. л.

Інсерати

приймає

Агенция дневників

Ст. Соколовского
Львів, П а с а ж
Гавсмана ч. 9.

БІЛЕТИ ІЗДИ

на всі залізниці
краєві і заліграничні
продає

Агенция залізниці держ. Ст.
Соколовского,
Львів, П а с а ж Гавсмана ч. 9.

Г о л о в н а

Агенция дневників і оголошень у Львові

П а с а ж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всі дневники
краєві і заліграничні
по цінах оригінальних.

Найдешевше можна купити лише

В А В К Ц И Й Н І Й Г А Л И

П а с а ж Миколяша

меблі, образи, дивани, саліонову обставу, золото, біжутеріі,

старинности і все можливе до домового уладження.

Порозуміне з провінцією писемно.

Вступ вільний цілий день.